

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

quod in *Scandalia* diximus, descendens Imperator stipatus principibus electoribus, cum magnis & incomparabiliter maioribus, quam esset Karolus, vteretur viribus, in eum mouit: Transactumque sine pralio, vt obsidione soluta, Karolus exercitum reduceret, *Nustria* in suo statu permaneret. Ibi tum conuenisse ferunt de nuptijs Maximiliani, quem vnicum filium Imperator habebat, ad Mariam itidem vnicam Karoli filiam. Qua de re etiam in *Treueri* ferunt eosdem principes sermonem contulisse. Sed quod ibi mansit infectum, hic peruenit in consummationem.

CAPVT XIII.

E piscopus Monasteriensis Henricus ex comitibus de *Swartzeborg*, ad hanc expeditionem in Karolum promptus, occurrit, quod prima ad illum pericula pertinere viderentur, si ad *Rhenum* victor, Orientem, vt fama erat, Karolus petiuisset. Ferunt octo millia expeditorum tum militum, peditum atque equitum, sub signis eius militasse, cum accessissent quingenti quos misere *Lubicenses*. Sed inde euocati sunt illi, vt ad Imperij signa essent. Qui vero de omnium districtu vicinarum *Saxonia*, *Westphaliae*q; urbium vocati accesserant, ad Henricum Monasteriensem confluxere. Ardebant multi ad praelium, & conferre manus cupiebant *Burgundionibus*: sed non sinebat eis Imperialis maiestas: qua consilio omnia prius, quam armis, constituit experiri. Circuibat castra *Albertus* marchio *Brandenburgensis*, interdicens, ne quis se commoueat, poena capitis constituta. Erant nonnulli in postremis castris sub signis dicti Monasteriensis episcopi, qui, siue petulantia militari, siue praelium concire cupientes, leuato pileo, signum per ludum sagittantibus extulere: Id quidam siue casu, siue consilio

consilio incertum, obseruans signum, de petraria misit iaculum. Tum verò Pickardi sauiantes vindicare contendunt: Equites singuli post se in iumento peditē sumpsere, desilientem in loco pugnae. Ducunt in eum angulum castrorum, vnde missam annotauere petram: & obnixi peditibus, eos vrgebāt in Rhenum. Fremuere socij, sed retinebat praesens Albertus marchio, qui culpā contumacium permisit plecti, sciens quod factum esset. Itā multi ex gregarijs, in profluentem compulsi, merguntur: alij cade maētantur, cū ab socijs indignantibus nullum haberent praesidium. Sed tum aderat legatus apostolicus Forliuensis episcopus, & cum Imperatore aliquot electores, qui rem bellicam in tractatus coniecere: & ibi finijt, vt Karolus obsidione soluta, reduceret exercitū, & Maximilianus Imperatoris filius, filiam vnicam Karoli haberet vxorem. Vrebat tum animū victoriosi ducis, Renati diffidatio: qui filius comitis de Vadimow, heredem se gerebat Lotharingia, per mortem Nicolai nouissimi ducis: Simul & motus regis Francorū duci minitabantur: qui videbatur non quieturus, qudd omnes principes, qui se illi opposuissent obseffo Parisio, paulatim subuertit. Supererat vnus Karolus, quem quibuslibet vjs instruit subruere. Igitur Karolus se satis esse venturum ratus, primū in Renatum velut minorem ducere contendit, ignorans regis ibi Francia adesse consilium, fauorem & manum, quanuis lilia non volitarent in nubibus. Obsidione Nusia soluta, cū iam discessuri essent principes, aduolauit Heraldus ex Renato duce Lotharingia, qui eius nomine bellum Karolo denunciabat. Ille exceptum hominem, principis ornatu peruestiuit, quasi qui iocunda attulisset: Sic honoratum remisit ad dominum suum. Instabat tempus quo venturū ex Anglia re-

gem Eduardum iam sciebat cum exercitu, affinem suum, cuius germanam teneret coniugem. Igitur diuisis copijs suis per opportuna loca, cum parua manu contendit Carlisiā, excepturus affinem Eduardum. In ipso itinere Burgis iam antè iussit conuenire quatuor Flandriae mèbra, & omnes in curia solite suae mansionis euocauit: Ibi illos acerba increpatione corripuit, quòd tardiores in mittendis illi supplementis exiitissent, appellans eos villarum mansores, hoc est, epulatores: Imputabat illis priuatas opes, quòd ipso iam se opulentiores viderentur, scituros & corpora, & res eorū esse in ipsius manu: quibus etiam suo vteretur arbitratu, animabus solis in manu Dei relictis: tamq̃, acerba increpatione dimissos, multa formidine obfudit. Sciebant eum nō frustra solere minari. Contendens ad sanctum Audomarū: ibi cum accepisset iam applicuisse Eduardū, repentinus occurrit affinem consalutare. Mirantur Anglici ducem tanti nominis, paruo cinctum comitatu: Hiccine est, inquit, iste dux Burgundiae, cuius tam celebris fama mundum impleuit? Ille subauscultans, fertur respondisse mirantibus: Exercitum suum regi Francia non imparē futurū, stare paratum in Lotharingia.

CAPVT XIII.

Non omninò nostra professione consentaneū, exequi Burgundiae ducis acta: commodiusque id, si omninò fieri congrueret, in ðadalia perageretur, quòd Burgundiones, vt ostendimus, origine prima sunt ðandali. Sed cum Maximiliani ducis, & postea regis, praecleara facinora in medium instituto deducemus, non erit graue lectori, clarissimi ducis, qui aetate nostra parem non habuit, exitum percurrere, vt perinde Maximiliani ingressum illustremus. Igitur Anglorum exercitus dedu-

citur